Kanna önfedéllel

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	2848
Gyár / műhely:	habán műhely
Készítés ideje:	1650
Készítés helye:	Felső-Magyarország
Jelzés:	1650
Anyag:	fajansz; ón
Technika:	korongozott; önmázas
Méretek:	magasság: 17,5 cm szájátmérő: 7,8 cm talpátmérő: 8 cm

Az alacsony gömbölyded testű edény sárga alapmázán, az edény hasán, körben, keskeny sávban leveles, virágos stilizált inda díszítmény. A telített nap-sárga alapon a fehérrel festett lendületes növényi ornamentika kobaltkékkel árnyalt és finomvonalú barnás-fekete mangán körvonalakkal gazdagított. Ívelt fülével átellenben a festett sáv fölött látható az edény készítésének évszáma: 1650. A kis kancsó talp- és szájpereme óngyűrűbe foglalt, fém fedele tagot fogóval záródik, fedelén magas, zsinóros díszítésű ujjtámasz, a csuklópántja rozettával díszített. Az önműves munkája épp a kerámiák legsérülékenyebb, legkönnyebben kicsorbuló részeit talpát és száját védi.

A kancsó 1888-ban került az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe, amikor az intézmény megvásárolta az előző évben országgyűlési képviselővé választott különc műkedvelő, gróf Lázár Jenő (1845–1900) habán kerámia-gyűjteményét. A nagy múltú erdélyi családból származó nemesúr különleges ügyességet és érdeklődést tanúsított a porcelánfestészet és a fafaragás terén. Otthonában, a medgyesfalvai kastélyban, műasztalos műhelyt rendezett be, műipari tárgyakat tervezett. Régi bútorok, szőnyegek, hímzések, ezüstök vették körül, valamint tajtékpipák és kancsógyűjtemény. Évek hosszú során elsősorban az erdélyi fazekas ipar termékeit gyűjtötte, melyeket aztán az Országos Magyar Iparművészeti Múzeumnak ajánlott fel. Radisics Jenő javaslata nyomán a kultuszminiszter, Trefort Ágoston megvásárolta az országban egyébként nagy hírnek örvendő kollekciót.

Ugyanebben az évben a múzeum egy másik jeles erdélyi arisztokrata, a Maros megyei Nagyernyén birtokos báró Bálintitt József (1851–1922) gyűjteményének anyagával is gyarapította kerámia kollekcióját. (Ld. a 2853. ltsz. kancsó ismertetését.)

Irodalom

- Szerk.: Radványi Diána, Réti László, Vörösváry Ferenc: *A habánok kerámiaművészete. A Kárpát-medence kerámiaművészete*. Novella, Budapest, 2012. - Nr. 127.
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 36. (Balla Gabriella)
- Krisztinkovich Mária, Horváth Jenő: *A History of Haban ceramics. A Private View*. Vancouver, 2005. - p. 222.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 494. (Lovay Zsuzsanna)
- Katona Imre: *A habán kerámia Magyarországon*. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1976. - Nr. 8.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum